

Merényi Krisztián

A hold gyermeke

Telihold szórja fényét a városra. A lány imádkozik. Zavarodottan fürkészi a hasára fektetett dunsztosüveget. Ujjai a kiszivárgó bűzös eszenciától az üvegfalhoz tapadnak; az előrehaladott erjedés nyomhatta szét a hajszálrepedéseket.

*

A sötét, penészes bérlakás negyedik emeletén él Liza. Hosszú szőkésbarna hajjal, hatalmas kék szemekkel áldotta meg az Isten. Hiába a nagyváros, mint ha a világ elől dugták volna el. Napjai monoton telnek, ideje nagy részét székében tölti; tágas ablakából órákig nézi a várost. Heléna nővér reggel érkezik, napnyugtakor távozik.

Délben a közeli parkon sétálnak át. A ligetből kiérve Heléna így szól:

- Meglátogatjuk a fodrász nénit?
- Nem akarja méni!
- Csinos legyél nekem! Mit szólnak majd a legények?
- Jó, mennyünk kicsi vágás.

Az éltes fodrásznő elbűvölő frizurát varázsol a pisze orrú lánynak. Hazafelé menet Heléna töri meg a csendet:

– Kedvesem, eredj, elszaladt az idő. Nem kísérlek vissza, reggel találkozunk.

Közeledik az este. A gyermeklelkű leány fél a sötétől, mégsem megy haza. Dacolva a sorssal, leül a park egyik padjára, és a különféle irányból felröppenő énekesmadarakat szemléli. Elszomorodik az ősz közeledtén és a száradt levélgyermekeiket hullató fák láttán. A szürkület beálltával még mindig a padon ücsörög. A liget kihal.

Az útról letérve a sárkányeregetőn vág keresztül. Arrébb néhány suhanc guggol a fűben. Közelebből már hallja a sörmámorban röhögcsélő kölykök trágár vicceit. Rájuk köszön:

- Szervusz, fiúcskák, van szép haja Lizának.
- A négy srác összenéz, majd a széles kopasz:
 - Ni, egy jó bula! Hát persze hogy tetszik a hajacskád. Gyere, te kis bogaras!
 - A sörrel kínált lány finnyásan szagol az üvegbe. Nevetve visszaadja.
 - Miért nem iszod? – kérdezi egyikük.
 - Nem isz máséból, nem szabad, meg bűdös is.
- A legillumináltabb fiú csalafinta mosollyal lép a lányhoz.
- És mondd, picim, más furulyáját sem fogod szívogatni?

Liza értetlenkedik:

- Milyen furulya, hol az?
- Na várj csak, megmutatjuk neked!

Liza utat próbál törni, de amazok leszaggatják ruháit.

– Most majd megtanulod, hogy mi az a furulya! – szól a kopasz.

– Nem, nem akar! Fáj! Fáj! Mennim kell!

A suhancok megerősözik a szüzet.

A lány véresen, sörrel átitatott, szakadt ruhában vánszorog haza. Reszketve tünteti el az árulkodó nyomokat.

Másnap korán reggel Helénával Liza édesanyja érkezik. Beidegzett mozdulattal és két kószoborcsók kíséretében nyújtja át lányának a jelentéktelen születésnap ajándékot. Heléna bonbonnal és egy kicsinek bizonyuló karkötővel lepi meg a lányt. Szempillái mintha nagyokat verő madárszárnyak lennének. Nem az adás öröme, hanem a jól fizető állás tüze.

Hónapok múltával Liza hasa teliholddá gömbölyödik. Az anya döntése végleges, születendő unokáját mielőbb meg akarja semmisíteni. Lánya különben sem tudná anyai teendőit ellátni, ráadásul valamelyik gazember ivadéka növekszik benne.

– Ha apád élne, ő is így tartaná helyesnek. Kiveszik belőled, nem fog fájni, nagyon jó ember a doktor úr. Nyugodj meg, nem kell az neked.

Heléna másnap benyit az álmosan fészkelődő Lizához:

– Kedvesem, ébredj, nemsoká indultok a doktor bácsihoz.

Liza az alvó ártatlanságot játssza. Épp amikor ismét a fejére húzza a takarót és a fal felé fordul, megszólal a csengő. A szobába lépő anya türelmetlenül rántja le lányáról a paplant. Liza öltözködés közben többször a földre zuhan zokogva, a benne növekvő gyermekért könnyörög.

*

A hasfalat nem nyitják fel, vákuummal szippantják ki. Liza méhe mélyén hörög a halál. Az embriót nem iktatják tovább sehová, az asztalon rondállik egy hosszúkás fémtálcán.

A magához térő lány szalvétába tekeri, retiküljébe rejti az emberkezdeményt.

Otthon epedezve várja, hogy egyedül maradhasson. Előszedi a felismerhetetlen húscsacatot.

Vízzel töltött, fóliával szigetelt befőttesüvegbe csúsztatja. A roskadt polcra teszi, azon töpreng, hogy vajon fiú lehet-e vagy lány. Most már nem vehetik el tőle.

Reggel kulcscsörgés ébreszti. Az ágy alá dugja a dunsztosüveget. Heléna ebédet főz, és kora délután azzal hagyja magára Lizát, hogy a fogorvosa csak most ér rá. A leizzadt lány az ajtócsapódás után sietve nyúl az ágy alá. A húsdarab élénken lebeg a vízben, pillanatra mintha megdermedne. Liza szemei könnyben úsznak. Maga mellé fekteti az üveget, és órákat gügyög gyermekéhez, lassan gurítgatva távolabb és közelebb. Ebédjét összetúrja. Visszarohanva hol értelmes, hol értelmetlen szavakat gögicsél ismét. Ringatja, majd elalszik.

Reggel a földön találja a repedt falú üveget. A törés mentén, az üveggel belsején buborékok. Az apróság a fenékre süllyed.

– Anya neked varr nadrág, ne félj. És köt csinos sapkát, és vesz sok játékát is.

Éjjel Istenhez fohászkodva azt kéri, hogy mihamarabb cseperedjen fel gyermeke. Álmában megelevenedik a magzatmaradvány; úszkál, bukfencezik, mint egy derűs halacska.

A víz már nem áttetsző, a lebegő húsdarab kifakul. Képtelen tudomásul venni, hogy az a valami nem a sarja, hanem csupán egy lebegő cafat, egy színű kaparmány.

Az elkészült, szabálytalan ruhácskát gondosan leteríti üvegyermeke mellé. Már nem érdeklik a csivitelő énekesmadarak vagy a természet színei.

„Gyermeke születése” óta két hónap telt el. A darabjaira bomló, nyálkás habosodvány szaga átsettenkedik a repedéseken, szomorú groteskséggel már-már csupán arra vár, hogy mielőbb visszadobják a kárhozott nyugalomba, ahonnan kiemelték.

A telihold élénken bevilágítja a függöny nélküli szobát. Liza ámulattal kémleli a csöppséget, s félálmában megrezzenni véli a vonal-kezeket. Erőtlenül imádkozik a holdfénybe; mint éledező múmia, kinek teste átizzasztja a golyocsot. Hajnali három tájban a verejtéket törli homlokáról, az előbbi rezzenéstelen múmiapozitúrában fürkészi az éjt. A hasára fektetett dunsztosüveget fürkészi. Ujjai a kiszivárgó eszenciától az üvegfalhoz tapadnak; az előrehaladott erjedés nyomhatta szét a hajszálrepedéseket. A lakást átítatja a bűz.

A feltámadó szél arrébb préseli a város felett gyülekező felhőket. Ismét felragyog a cinkos hold. Oly kétségbeesetten világít, mintha az előző óra fénytelségét akarná pótolni.

Liza gyermekét látja mosolyogni az üveg csöndje alól. Nappali fényben fürdik a szoba.

Magyar László András

Kuscan hercegnője

1880 kora tavaszán D. grófot, F.-i kastélyában felkereste Hanzély tiszteletes, a falu lelkésze, pár lépéssel mögötte egy tizenhatéves-forma parasztlány lépdelt. Hanzély, aki régóta igen bensőséges kapcsolatban állt a grófi családdal, némileg zavartan és a szokásosnál halkabb hangon arra kérte az uraságot, fogadja szolgálatába a lánykát, akinek szülei nem élnek, egyéb rokonsága, vagyona, megélhetése pedig nincs. D. gróf, lévén jó szívére büszke ember, nem utasíthatta vissza Hanzély tiszteletes kérését, noha sem újabb szolgálóra nem volt szüksége, sem pedig Christine Adler – így hívták a leányt – nem nyerte el tetszését, sőt annak szemtelen, mi több, dölyfös tekintete szinte ellenszenvet ébresztett benne. Pedig Christine amúgy csinoska volt, középtermű, izmos alkatú. Enyhén férfias rajzú, ám vonzó arcát szőkésbarna, göndör haj keretezte. Egész külleme méltóságot és erőt sugárzott, sötétzöld szemében értelem csillogott, D. gróf mégis úgy érezte, valami kegyetlen, idegen és nyugtalanító rejlik e csábító díszletek mögött. Bár a grófnak nem volt szokása a személyzettel való

társalkodás, több kérdést is fölött a lánynak, amelyekre rövid és értelmes, de nem mindig kielégítő válaszokat kapott.

D. grófnénak összesen öt lánya született, közülük ekkor már csak a legidősebb, Elza s a két legkisebb, Tony és Grete volt életben. Christine a két kisebbik grófkisasszony felügyeletét, ellátását kapta feladatul: a francia nevelőnő és a kulcsárné irányítása alatt kellett tevékenykednie. Hamarosan kiderült azonban, hogy a tisztas kenyérért, amelyhez az F.-i kastélyban jutott, a lány egyáltalán nem hálás: reggeltől estig regényeket s történelmi könyveket olvasott, angolul tanult, és a két kontesz felügyeletét többnyire elhanyagolta. Ráadásul időről időre, a gyermekeket halálra rémítő görcsrohamok gyötörték: e rohamok alkalmával szemét forgatta, hörögve fetrengett a földön, s hangosan kiáltozott. Orvossal viszont nem engedte megvizsgáltatni magát, avval fenyegetőzött, gyufát iszik, ha a doktor egy ujjal is hozzá mer nyúlni.

Christine legkellemetlenebb szokása mégsem görcsrohama vagy lustasága, hanem állandó, kényszeres hazudozása volt. Impertinens módon azt állította, hogy ő valójában egy távoli ország, Kuscan emigráns hercegnője, trónjának örököse, kinek trónbitorló unokafivére miatt kell bujdosnia s álnéven rejtőzködni, egészen addig, amíg fel nem virrad a nap, a hazatérés napja, melyről kellő időben anyai nagybátyja értesíti majd. Nagybátyjától korábban kapott s azóta is kincsként őrzött levelét büszkén meg is mutatta a halovány, fantáziákra erősen hajlamos Elzának, akit teljesen lenyűgözött az új szolgáló különös és titokzatos személyisége. Utóbb a grófné is megvizsgálta az írást: nem latin, de nem is cirill, ákombákomb, cirkalmas betűkkel írott szöveg volt címzetlen, különös illatú, viaszpecsétetes kopertában. Mikor a grófné arról faggatta Christinét, hogyan kaphatta meg a levelet, ha a boríték címzetlen, ő a zavar legkisebb jele nélkül felelte: hazájában nincsen posta, külön futár hozta az üzenetet, s vitte volna a választ, ha meg nem fojtják egy magyarországi fogadóban. A többi szolgáló s a grófi család kezdetben csupán mosolygott a lány lóditásain, ám mikor Christine nemcsak Elzát, a gróf legidősebb s legföltettebb lányát, hanem magát a grófnét is láthatóan kezdte megfertőzni hazugságaival, a gróf úgy döntött, elejét veszi a további ostobaságoknak. Maga elé rendelte hát Christinét és felelősségre vonta, a lány azonban semmit nem volt hajlandó visszavonni állításaiból. Arra a kérdésre pedig, hogy hol, merre fekszik ez a nevezetes Kuscan, Európában-e, vagy netán Ázsiában, azt a választ adta, hogy Kuscan egyszerre tartozik Európához és Ázsiához, olyan ország, ahol kereszténynek és muzulmánoknak egyaránt csupán hazudják magukat az emberek, mert valójában a hegyek szellemeiben hisznek, s nekik áldoznak ellenségeik vérével.

A gróf, hallva e szörnyűségeket, addigi négyhavi szolgálata bérét további háromhavi járandósággal toldva meg, azonnali hatállyal elbocsátotta szolgálataiból a lányt, ajánlólevelet azonban nem volt hajlandó adni neki.

Christinét egyáltalán nem rendítették meg a történetek, szó nélkül szedte a cókómókját és Magyarországra utazott, ahol Pesten, a Király utca egyik emeletes bérházában vett ki szobát. Mivel foglalkozott a magyarok fővárosában, rejtély, csupán annyi bizonyos, hogy esténként fekete selyemruhájában s feltűnést keltő férfikalapjában magánlakásokon tartott, titokzatos találkozókra járt. Elzával, aki apja tudta nélkül, anyagilag támogatta a lányt, továbbra is folyamatosan levelezett. Leveleiben eleven, ám helyesírási hibákkal tarkított portrékat rajzolt

újdonsült ismerőseiről, beszámolt a pesti szenzációkról, azt írta, franciául tanul, s adományokat gyűjt a fegyverekre, amelyekkel majdan kivívhatja népe szabadságát. 1880 decemberében Christine Adler a Rókus kórházba került könnyebb szúrt sebbel, amelyről a rendőröknek azt állította, hogy egy fekete szakállas merénylő ejtette rajta. Az alapos orvosi vizsgálat azonban hamar kiderítette, hogy a seb önkezéség eredménye, s hogy a lány elmebeteg. Elza von D., az eseményekről értesülve azonnal Pestre sietett, ahol meglátogatta szegényes bérletében a lábadozó Christinét, aki bereteszelte az ajtót, asztalára Bibliát, feszületet, tört és égő gyertyát helyezett, majd megeskette Elzát, hogy senkinek nem beszél közös titkaikról. Ezután további kétszáz aranyforintot kért kölcsön a lánytól hazatérése céljaira. Azt ígérte, ha sikeresen visszahódítja ősei földjét a bitorlótól, busásan téríti meg majd a kölcsönt. Elza, egy pesti rokona segítségével hamarosan megszerezte a szükséges összeget, és átadta az időközben teljesen felgyógyult Christinének, aki forró könnyek között rebegett köszönetet a segítségért.

Christine Adler ezután férfiruhákat vásárolt, és Svájcba, Zürichbe utazott, ahol Heinrich Krogmann álnéven orvostanhallgatónak adta ki magát. Ténylegesen eljárt az előadásokra, szorgalmasan tanult, kurzusokat vett föl, sőt sikerrel vizsgázott is némely tárgyból, jóllehet érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkezett, így azt egy hamisítótól kellett beszereznie. Házigazdájának, M. doktornak bizalmába férkőzve, udvarolni kezdett az orvos művelt, gazdag, de csúnyácska lányának, Adelheidnek, s mikor kapcsolatukra fény derült, s a derék M. a rendőrséggel fenyegetőzött, Christine még aznap éjjel megszöktette a lányt, akivel Párizsba menekült. A furcsa pár Adelheid költségén meglehetősen vidám életet élt egy, a Montmartre-on bérelt manzárdszobában. Együttlétük talán legkülönösebb vonása a szexuális élet teljes hiánya volt: Christine ugyanis bizonyíthatóan soha nem hált Adelheiddel egy ágyban, amit az utóbbi sajnálattal bár, de különösebb méltatlankodás nélkül akceptált. Adelheid, jóllehet a felfedezés erősen megviselte, még akkor sem hagyta el társát, mikor véletlen folytán fény derült Christine női mivoltára.

Christinét ekkoriban állandó és heves görcsrohamok gyötörték, úgyhogy gyakran napokig nem kelt fel az ágyból, kiszolgáltatta magát élettársával, s közben a háziúr szép leányával, Anne-nal szűrte össze a levelet, akivel – Adelheid távolléteit kihasználva – állítólag homoszexuális, tribádikus viszonyt is folytatott. E viszonyról egy bizonyos Monsieur Perrault nevű nyugalmazott városi írnok tudósította a rendőrséget, aki lévén a szomszédos szoba lakója, több ízben is kényszerű fültanúja volt a visszataszító eseményeknek. Christinét, Adelheiddel együtt, azonnal kitoloncolták az országból. 1885-ben tehát Adelheid hazatért apjához, Christine pedig az érte felelősséget érző és a botránnytól rettező M. család segítségével az év májusában a hírneves Burghölzli szanatóriumába került, kezelésre.

Burghölzliben Christine nyugodtan viselkedett, női ruhában járt, kötögetett, takarított, mosott, varrt, és a hölgybetegektől tisztes távolságot tartott. Egyetlen esetben került sor kínos jelenetre, mikor Anne, a magára maradt, szösze Parisienne meglátogatta, s a kényszerű búcsúzásnál, a vendégsereg érthető megbotránkozására, hisztérikusan zokogva csókolgatta, s szemérmetlenül tapogatta Christinét – amit egyébként az utóbbi látható zavarban igyekezett elhárítani.

A szanatórium orvosai azonban, a biztató jelek ellenére sem hittek Christine felgyógyulásában. A lány ugyanis igen szélsőségesen viselkedett: hol búskomorságba burkolózott, és minden kérdésre csupán igennel vagy nemmel válaszolt, hol pedig valósággal szárnyalt az örömtől, ömlött belőle a szó. Ilyenkor azután sajátos hegyvidéki mesebirodalmában játszódó, véres és kegyetlen mesékkal árasztotta el betegtársait. Kifejezőkészsége igen fejlett volt, és elbeszélésébe előszeretettel szőtt – állítólagos – török és görög szavakat is. Bizarrr történetei olyannyira lenyűgözték és felizgatták hallgatóságát, hogy az intézet vezetése kénytelen volt betiltani e mesedélutánokat.

Christine egyébiránt nyugtalanul aludt, állandó szorongások és félelmek gyötörték, azt állította, kuzinja gyilkosokat küldött volt ellene, akiknek húszezer frankos vérdíjat ígért, ha sikerül elpusztítaniuk. Ahogy telt-múlt az idő, a leány félelmei csak erősödtek. Folyamatosan ellenőrizte az ablakok, ajtók biztonságát, az új betegeket is tüzetesen és agresszíven kikérdezte, zaklatta, sőt olykor meg is motozta, ezért az intézet igazgatója végül is úgy döntött, hogy bár a leány gyógyulása még korántsem teljes, elbocsátják a szanatóriumból.

Christinét Zürichben a szövetségi ügyészség körözvénye alapján letartóztatták, majd csalásért és okirat-hamisításért négy hónap fegyházbüntetésre ítélték, de ezt nem kellett letöltenie, inkább kiutasították az országból, és átadták a grazi bíróságnak, mert itt D. gróf időközben az említett kétszáz aranyforint miatt feljelentést tett ellene. A grazi bíróság átszállította a lányt a helyi elme-gyógyintézetbe, ahol a neves Krafft-Ebing professzor 1885. július 24-től több héten át obszerválta és vizsgálta elmeállapotát. A professzor végül is megállapította, hogy Christine Adler hazugság-rendszere meglepően konzisztens, jól felépített és ötletes. A gyermekevekről szóló emlékezések egyeznek az okmányokban és iratokban foglaltakkal, amelyek egyébiránt a születési helyről és időről nem tudósítanak. Christine anyja, 1878-as halálakor kijelentette, hogy a lány nem természetes gyermeke, de származásáról nem tudott egyebet mondani. Anyja halála után a leány két éven át kolostorban nevelkedett, majd a lelkeszi hivatal közvetítésével került D. grófékhoz. Az Elza von D.-nek bemutatott levélről viszont Christine továbbra sem volt hajlandó nyilatkozni. A származásával és Kuscan hercegségével kapcsolatos történeteket a legteljesebb részletességgel adta elő, ellentmondásokba még véletlenül sem bonyolódott. Férfiúi szerepvállalásait üldözési félelmeivel és ezekből fakadó rejtőzködési kényszerrel, homoszexuális kapcsolatát pedig – logikusan – anyagi gondjaival és Anne erőszakosságával magyarázta. Dr. Krafft-Ebing a betegnél diagnózis-ként „Pseudolia phantastica”-t állapított meg, avval a megjegyzéssel, hogy e konfabulációkat személyiségzavaros állapotok és emlékezetkiesések súlyosbítják, amelyek a beszámíthatóságot erősen korlátozzák. A beteg hölgy jogi felelősségre vonása tehát – Krafft-Ebing szerint – nem indokolt. A páciens további megfigyelése javasolt, társadalmi beilleszkedésének lehetősége egyelőre kérdéses. A fizikális vizsgálat eltérést nem konstataált, a „görcsrohamoktól” eltekintve Christine teljesen egészséges, az átlagosnál szebb, műveltebb és intelligensebb fiatal nő benyomását keltette.

A továbbiakban, látva reménytelen helyzetét, Christine taktikát váltott és a disszimuláció eszközához folyamodott, hogy az áhított szabadságot elnyerje. Az orvosok és ápolók előtt történeteit gyermekmeséknek nevezte, s hangosan

gúnyolódott saját hercegi származásán. Társnőit azonban gyakran olyan vad, barbár és szenvedélyektől fűtött mesékkel szórakoztatta, amelyek csak bomlott elmében foganhattak meg.

Christine Adler 1885. szeptember 16-án éjjel, a hanyag őrizetet kihasználva, sikerrel megszökött a grazi elmegyógyintézetből, és mindörökre eltűnt a francia, a svájci, valamint az osztrák–magyar hatóságok szeme elől.

Reginald Hibbert, brit tiszt memoárjából tudjuk, hogy 1944-ben az Albánia sorsát eldöntő dibrai csata után, az úgynevezett egyes számú brigád Mehmet Shehu vezetésével megindult fölfelé a Drin völgyében, hogy leszámoljon a rebellis északi törzsi vezetőkkel. Shehu módszere – amelyet utóbb egyébként még Enver Hodzsa is élesen bírált – egyszerű, de hatásos volt: az elfoglalt falvak idősebb férfi lakosait, a klánok elitjét kitereltette a falu föterére, és légépuskáztatta őket. Így történt a dolog Kuscanban is, ahol egyedülálló módon nem férfi, hanem egy vénséges vén asszony volt a klánok vezére, neki mint fontos személyiségnek, külön hóhér jutott, aki a teaházból kerített párnára ültette, majd tarkón lőtte áldozatát. Pedig az öregasszony – emlékezett Hibbert – nagy tiszteletben állt az övéi közt, állítólag több nyelven beszélt, regényes életet élt, és fiatal korában nyugaton, Svájcban, még orvosgyetemet is végzett egykor. Nevére Hibbert nem emlékezett, csak annyit jegyzett meg, hogy az öregasszonyt a helybeliek „hercegnő”-nek szólították.

Csepregi János

Anyám árulása

Hogy milyen lehetett az a lány érintés, ahogy nyakát az anyáméhoz simította? Nem tudom, de akkor éreztem meg először igazán, hogy a féltés és a szeretet egészen máshonnan ered, mint ahogy azt addig képzeltem. S hogy való igaz, a hamisság szeret a világosság angyalának öltözve megjelenni. Áhítat és kétségbeesés közt egyensúlyoztam, s nem akartam hinni a szemeimnek, hogy nem csak nyomasztó álom úz gúnyt belőlem, hiszen olyasmit láttam, amit soha nem szabadott volna. Abban a pillanatban a leselkedők szemérmes, de máglyákat lángra gyújtani képes szégyene, s a borzongató, kísértő kíváncsiság különös büntudatos keveréke kerített szédítő hatalmába. Megfeszülő izmai görcsös dacolása nem engedte többé, hogy elszaladjak, vagy akár csak a tekintetem is másfelé fordítsam, mint az szükséges ahhoz, hogy a legapróbb részletekig agyam egy rejtett zugába rejthessem a látottakat, amikhez igazából semmi közöm sincs, s nem volt annak idején sem.

Sokáig élt az a szombat emlékeimben úgy, mint anyám árulása, amivel hátba támadta családjá szeretetét, s bizony el kellett telnie néhány évnek, míg gyógyulni kezdtek az akkor ejtett sebek, de mégis, még ma is képes vagyok tisztán magam elé idézni az akkor látott szörnyűségeket. S épp oly haragos

akarattal él bennem az elhatározás, hogy soha ne vétkezzek így az ég alatt gyermekeim s feleségem ellen, mint ahogy ő tette azon a napon.

Úgy alakította ugyanis a dolgokat, hogy abban a kurta órácskában csak ők ketten legyenek a hátsó udvarban. Ez pedig már önmagában is sokat sejtetett, mivel látszatra sohasem kedvelte ezt a butácska, de testi adottságokban tekintetében kétségtelenül fajtájának remek hím példányát, most meg...

A többiek, akik máskor szintén épp ott szoktak gondtalanul sétafikálni a ház körül, már rég a nyúlólón kívül fogyasztották királynak szánt lakomájukat, abban az évben ugyanis bőségesen termett a tengeri, s így nem is törődött senki közülük azzal, hogy azok ott ketten mit ügködnek, s még észre sem vették, hogy mikor átadták magukat a falás örömeinek, anyám rájuk zárta az ajtót egy testes vasretesszel. Persze rólunk, gyerekekről is volt gondja. Kishúgom, aki akkortájt talán három hónapos lehetett, bent a házban, apró fabölcsőben aludta az igazak álmát, mit sem sejtve a körülötte létező kegyetlen világról, ahol gyakran a szeretet sem több egyszerű üzletnél, s a szerződés bármikor felmondható, áthágható, ha a felek közül az erősebb érdeke ezt kívánja.

Őszi nap volt, jól emlékszem, még hozzá október, de olyan, amelyet csak a kalendárium tud megírni. A reggelek már melegebb viseletre bízatták az embert, de a szőlőtőkék közt hajladozva tíz óra körül már az ing is túl soknak bizonyult, ahogy a vöröslő, feszes, érett fürtöket vödörökbe meg puttonyokba gyűjtötték az amúgy is kövér seregélyek elől. A szemközti domboldalon – mivel falunk egy medencében nyugodott – aznap is szép számmal sürgött-forgott az embersereg, de mint ahogy az apró színes foltokhoz illik, hangjukat már nem hozta el idáig az erőtlen szél.

Itt, a nyári konyha előtt csak néha törte meg a csendet egy-egy énekeslány, ami így jó két kilométerről nem hallatszott többnek mint valami apokaliptikus kórus, amelynek tagjai az ítélet fájdalmas üzenetét éneklik meg, mielőtt jogos jussa emésztené meg a bűn súlya alatt tántorgó földet. Én akkor a szána-kozás csapdájába estem, hisz azok ketten látszólag mit sem sejtettek a közelgő judíciumról, amiről apám is olvasott nekünk néhány hete vacsora előtt a Bibliából. „De el fog jönni az Úr napja, mégpedig úgy, mint egy tolvaj, amikor az egek recsegve-ropogva elmúlnak, az elemek égve felbomlanak, a föld és a rajta lévő alkotások is megégnek” – s az én négyéves fejem számára Péter apostol szavai éppen rímelték erre a kegyetlen valóságra. Ők meg ketten mit sem sejtettek arról, hogy közeleg a számadás, amit egyfelől reméltem, másfelől rettegtem is fenemód, hisz a nyári vásár idején magam is apám zsebébe nyúltam, hogy ne legyen híja az üveggolyók árának, amelyek annyira hívogattak, s amelyek még akkor is megdobogtatták a szívem, mikor az atyai dorgálás jutott osztályrészemül, bár a fenékre csapás jölelkű apámnak valószínűleg több szenvedést okozott, mint tévelygő gyermekének.

Míg én merengtem, a dolgok csendben mehettek tovább a maguk útján. Hiszen míg kint a szüret zajlott, addig itthon – elvileg – csak az ebédért felelős asszony, még hozzá az én anyám maradhatott, így aligha hihette, hogy akad valaki, aki keresztülhúzhatja a számítását. Apám ugyanis akkoriban sokat volt távol, s abban az évben még a szüretre sem érkezett haza, mivel annyira volt a bajos dolog az országhatár mentén. Így hát anyám lett a család feje, s nem mintha korábban szigorúan apám szava diktált volna, most mégis bát-

rabban merte megvalósítani vágyát, amit vélhetően már régóta dédelgetett a szívében. S azt híven, hogy én, egyetlen beszélni képes gyermekük kint a préháznál segédkezem vagy talán elfáradva valamelyik terebélyes diófa alatt ropogtatom szüntelenül a ráncos csonthéjakat, biztos nyugalommal vihette véghez ördögi tervét. Hiszem, hogy teljesen nyugodt volt afelől, soha nem tudódik ki a dolog. S apám még csak sejteni sem fogja, miféle árulást követett el anyám ellenünk, de ott voltam én élő tanulságnak, a család egyetlen fia, aki káposztás rétesre meg foszló kalácsra éhesen, mértéktelen éhségtől úzve titkon hazaszökött, s akit ha tetszik, ha nem, szemtanújává avat a történelemnek ez a titkos töredéke.

Anyám azt hitte, az a perc csak kettőjüké, de tévedett. Láttam mindent, s ha akarnám, se tudnám kitörölni magamból a felfoghatatlanság örök börtönére kárhoztatott emlékképeket. Anyám kacéran kibomló haját. Azt, ahogy sötét kendője lassan, mint a köd, földre hull, miközben nehéz szőke haja egészen a derekáig ereszkedik. Az a másik meg fejét az ifjú asszony szerető tenyerébe hajtja, akaratlanul nehezítve a dolgát, hogy óvatosan ingre vetközzön, s úgy téve békés viselkedésével, mintha mi sem lenne természetesebb ennél az összeesküvésnél. Anyám keze meg a nyakát simogatja, s minden vonását tenyerébe vési, ahogy mellére, hátára csúszik finom tenyere. S közben halk szóval becézgeti, kedveskedik neki.

Látom a simogatás nyomán ébredő szemtelen nyugalmat, s kétlem, hogy akár csak egy percre is a bizalmatlanság szikrája éledne csontjaiban, hogy esetleg mégis rajtaveszíthet a dolgon. Szó sincs ilyesmiről, tudom én, nem fél az se embert, se Istent, mert buta, legyen bármilyen erős és szép is. Persze szó ami szó, az is igaz, hogy csak bele kell nézni anyám ártatlannak tetsző, égszínkék szeméibe, s kevesen akadnak, akikből nem távozna el rögtön bármiféle hirtelenkedési vágy vagy indulat. Arcuk összeér, majd szétválik megint. Anyám elnézéskéreően odább lép párat, s megnézi, elég forró-e még a fürdővíz. Szoknyáján húz, s mint egy szüzlány, arcán az izgalom pírja születik. Sűrű felhőkben csap fel a gőz, s megnedvesíti arcát, mintha nagy lelki vívódás izzadtságcseppei gyöngyöznének a homlokán, s haján, ingén is megül a lecsapódó víz. De mintha csak a fájdalomnak, az együttérzések s a könnyörületességnek akarna görbe tükröt mutatni, arcán ravasz, elégedett mosoly kezd játszani, s szájából egyre kedvesebb szavak kezdik részegíteni mit sem sejtő áldozatát, az egyetlen, roppant termetű, de gyakran hirtelen haragú, daliás férfit, aki a hátsó dvarban lakik, s aki immár szinte mindenre képes lenne, hogy a szép asszony kedvére tegyen.

Aztán csak egy perc telik el, s már tótágast is áll a világ. Mintha angyalok harca zajlott volna itt, hófehér tollak vakító ragyogása fedi el a földet, de szépségüket imitt-amott vér mocskolja be. A kés ott hever az asztalon, Marci apám s az én kedvencem, a ludak legcsodálatosabbika mozdulatlanul hever a kicsi fadézsában, csak a feje lóg ki belőle, s szeméből még most is mély elégedettség, béke árad, pedig életében igen szeszélyesnek s harciasnak bizonyult. Anyám ezért is akarta levágni, nehogy véletlenül megtámadja kishúgomat. S most mégis úgy tűnik, mintha kettejük között minden rendbe lenne. Kezei egyre meztelenebbre vetköztetik a szárnyast. Finom ujjai óvatosan fosztják

meg ékességeitől ludat. S ő boldog, boldog, mint amilyennek csak kevésszer láttam. Talán már azon gondolkodik, hogyan mondja el apámnak az esetet, s vélem csak az ízletes vacsorát dicsérő férjének mondja el a titkot, amit a jó étel talán majd emészthetőbbé tesz. Én meg állok, mert hiányzik még valami, de az összeesküvést nem leplezi le az Úr, az égből semmiféle jel nem érkezik, mely bűnbánatra indíthatná anyámat. S én is magamra maradok az emlékezéssel s azzal a tanulsággal, amit már akkor, négyévesen levonhattam: jó dolog vigyázni a nőkkel, mert észre sem veszi az ember, s már minden úgy megy, ahogy azok elképzelik.

Csomós Róbert

A szerencse fia

Levelet kaptam Izabellától! A kékesfehér, illatos boríték távol fiatalságom szerelmes leveleit idézte vissza. Nem volt türelmem ollóhoz, késhez nyúlni. Egy kamaszdiák vágyódó hevessegével, izgatottan, csak úgy kézzel téptem fel. Iskolás szépírással, megható helyesírási hibákkal, bocsánatos fogalmazással volt megírva a levél, hanem a tartalma kifogástalan volt. Magasröptű, szentimentális, már-már megható. Várt rám Izabella. Azt írta megértő, jólelkű embert keres, magának szerető férjet, apát a kisfiának. Telefonszámot adott, címet írt, arra kért látogassam meg.

Éppen akkoriban kaptam egy jókora pofont az élettől, majdnem kiütéssel végződött a menet, és ha nem is tanultam éppen belőle, de alaposan lehiggadtam. Emberséget, nyugalmat, otthont kerestem, mint mindazok a kalandorkedvű hóbörgők, akiknek nyargalás közben a lábuk törik, vagy éppen a fejük szakad be. Lelki sebeimet nyaldostam, és titokban abba reménykedtem, eljön értem egy tündérr királynő, és segít rajtam.

Izabellába már csak a neve miatt is látatlanul beleszerettem. Hevült képzeletemben aranyhajúnak, csillagszeműnek hittem. Erotikus fantáziám gyönyörűbbnél gyönyörűbb képet festett róla; magas homlokú, kislányos mellű, hosszúcombú, hárfahangú szex bálványról álmodoztam.

Egy, a fővárostól nem messze eső, hajdan csendes kisvárosban lakott Izabella. Cserkészkorom kedvenc kirándulóhelye volt, emlékeztem ódon hangulatára. A folyami kavicsal kövezett szűk kis utcákat kékre-zöldre meszelt, földbesüppedt, földszintes mézeskalács házikók szegélyezték, apró ablakszemek mögött mesebeli anyókák húzták félre a függönyt, a furcsa, szlávok templomok kupolás tornyaiból csengettyű hangú harangocskák jelezték az idő múlását. Jó hely ez annak, aki menedéket, megbékélést keres. A fák zúgását, a szél muzsikáját, növények illatát nem nyomja el a nagyváros ezernyi zaja, bűze. Úgy képzeltem, közel a hömpölygő nagy folyamhoz, kedves magányos házacskában lakik Izabella. Az öreg fákon mókuskok kúsznak, harkályok kopácsolnak, a falakra felfutatott folyondárban énekesmadarak, rigók, verebek fészkelnek, és

az elvadult kis kert kóbor macskáknak nyújt menedéket. Valami rég volt, ma már nem is létező idilli álmod kergettem.

A valóság már az elején kissé elrémített. Látogatásom napján őszi verőfényben fürdött minden. Vasárnap volt, ám a felkapott, divatba jött város főutcája kalmárzsivajban zúgott, zajlott, morajlott. Turistanyájak nyüzsögtek, giccseket cipeltek, vásároltak, a szűk kanyargós utcákon gépkocsik hömpölyögtek, a vendéglőkben nagyüzem volt. Elkéseredetten törtetem a vízpart irányába, de felvilágosítottak, hogy a cím, amelyet keresek a műút túloldalán, az újonnan épült, zsúfolt városnegyedben van.

Okkersárgára festett vagy egérszürke, sokemeletes falanszter házsorok meredtek fel előttem. Itt lakott Izabella. Visszafordulni már késő lett volna, telefonon időre bejelentettem magam, és már túl messze ragadott álmaim fénye, szárnyas képzeletem is. Noha már szimatoltam a veszélyt, bensőmben féltem, húzódoztam, mégis mindenáron látni akartam Izabellát. Próbáltam lebeszélni magamat a látogatásról, arra gondoltam, hogy talán egy kétségbeesett apa adta csúnyácska lányának ezt a fenségesen szép nevet. Sejtettem, hogy Izabella férje abban a gyanús betegségben halhatott meg fiatalon, amelyben a kenyércsaták hősei hullnak el, ha szívük nem bírja a harácsolás diktálta tempót. Nem, nem hiányzott a lelkiállapotomnak még egy csapás, csalódás, de én még mindig csodában reménykedtem.

A televízióban a koraesti bárgyú sorozat műsorok mentek, ám az ereszkedő sötétedésben a sokemeletes társasház minden ablakszemén villogott a kékes fény. A tenyéryi teraszokon fehérenmű hintázott, és a hűvösödő szélben, kereküket vesztett biciklik, bicegő gyermekkocsik, vásott vasalódeszkák, kített kacatok koccantak össze. Az épületek előtt a zsúfolt parkolóban újnál újabb kiskocsik villogtak, hivalkodtak. Elment a kedvem, elszálltak a reményeim Jobban szeretem az igazi szegénységet a panel lakótelepeknél. Az igazi szegénységnek van hangulata, színezete, egyedisége. A legmélyebb nyomornak is van hullámverése, vannak tragikus napjai, csillagos órái. A beosztó polgári törekvés sokkal szürkébb és nyomasztóbb. Az nem ismer ünnepnapokat.

A szűk lépcsőházban a lift előtt állva már-már meghátráltam, de valaki rám kérdezett, hogy kihez megyek. Valamit hebegtem-habogtam zavaromban és most már akarva-akaratlanul mennem kellett. A címjegyzék szerint a legfelső emeleten lakott Izabella, madarakról, macskákról szó sem lehetett.

Becsengtettem. Éles női fisztulahang kiáltott igent, aztán ajtót nyitottak. El voltam veszve. Valamit mondhattam bemutatkozásul, talán a nevemet, átadtam vagy letettem valahová szerény virágcsokromat, és zavarodottan, félálomban, saját lábaimban botladozva eljutottam a szalonig, hogy mély sóhajjal berogyjak az első karosszékbe. Izabella szép volt! Másképpen szép, mint álmaim királynője, de szép! De lehet inkább csak az, amit úgy mondanak: ápol?!

Jó idő után tértem csak magamhoz annyira, hogy visszanyerjem az érzékeimet. Körülöttem ragyogó tiszta volt minden Túlságosan is tiszta! Pedáns! Előttem a dohányzóasztalon mértani pontossággal középre helyezett nehéz ólomkristály váza meredt rám, a szoba két sarkában is vázakolosszusok álltak talmi művirágokkal kitömve. A vitrinben tányérokra, tálakra festett idilli tájképek, sőt csipke-terítők hajlongó, táncoló porcelán rokokó figurák. Hideg verítékcspepek gurultak végig viszketően a hátamon. Nem szerettem volna gyerek lenni ebben a lakásban.

Ám minden ólomkristálynál keményebben villogott felém Izabella szemüvege. Úgy lapultam a fotelben, mint kígyó bűvölte tengerimalac, szememmel a polcokon egy jó könyvet, egy ismerős író, a falon egy feszültségoldó csendéletet keresve, amiről talán beszélgetést indítani, kérdezni lehet.

Ám Izabella nem váratott soká. Minden kérdése egyirányú volt és telibe talált. Intelligenciáján erősen átütött a rutin. Éreznem kellett nem én vagyok okos kérdéseinek első áldozata, már sokan felmondták előttem a leckét ebben a fotelben. Megpróbáltam körmönfontan tagadni, hazudozni, eltagadni, hogy nyomorult kitaláltóságomhoz keresek társat. Szerettem volna belekapaszkodni Izabellába, de ő átlátott rajtam. Csak megvillantotta a szemüvegét, és kicsúszott belőlem a vallomás. Igaz, úgy is lerítt rólam minden. Látta elesettségemet, szegénységemet és kidobott.

Kidobott! Még csak egy jó szót, egy szokásos formulát sem tartott érdemesnek utánam dobni, nemhogy teával, süteménnyel, üdítővel kínált volna.

Mint egy megrúgott varangy úgy gurultam, bukdácsoltam le a lépcsőkön. Az utolsó emelet magasságában letapostam egy kölyökmacskát, és az rám jajgatta a házat. Átkozódva felrúgtam és rohantam, menekültem kifelé. Aztán elszégyelltem magam, visszafordultam és felvettem a kis nyomorultat.

Egy városszéli büfében kötöttünk ki, én meg a macskám. Jobb helyre, meleg, főtt ételre már nem futotta, csak egy szendvicset ettem, de bort azt ittam bőven. Kinn az útszélen vacak kis nők árulták magukat, a legkopottabbat oda-intettem az asztalomhoz. Olyan sötét lélekkel, mint az enyém volt akkor, nem lett volna tanácsos egyedül maradni éjszakára. Olcsó kis veréb volt, nem kért sokat, mégis úgy alkudtam, mint egy kupec. Valakire vissza kellett, hogy üssek és csak ő volt a közelemben. Végül megegyeztünk és egy üveg vodkát is vittünk magunkkal szíverősítőnek.

Tüskés, bozotos kisudvaron át vezetett az út a szobájaig. Összevisszaság, vetetlen ágy, csepegő csap, nyirkos falak fogadtak. Egy benyílásban, vagy alköv félében kócos, hatéves formájú kislány aludt ruhástól. A zajra, fényre felemelte a fejét, és sírni kezdett.

Érte teszem, próbált mentegetőzni, miközben csitította. Fejedelmi mozdulattal vettem elő a macskám, és a kislány mellé fektettem az ágyba. Összebújtak, és rögtön elaludtak. Alkalmi barátnőm vénecske arca felragyogott, egy percre majdhogynem szép lett. Félhomályban vetkőzött le, de így is láttam, piszkos volt a fehérneműje. Az ágyban megkérdezte, van-e valami különösebb kívánságom?

— Csak az, hogy Izabellának akarlak szólítani!

Vállat vont, még csak nem is furcsállotta. Edzve volt az aberrált kéjencek kívánságaihoz, és úgy látszik a bolondok szeszélyeihez is.

Másnap reggel zsúfolt munkásvonaton vitorláztam ki a városból. A töltés a folyam mentén vezetett és túloldalt ókori vízvezeték, akvadukt futott párhuzamosan a sínekkel. Felnyitottam az ablakot, és fényes lélekkel harsányan régi római üdvözlét aevoe-t kiáltottam felé.

– Mégiscsak a szerencse fia vagyok! Kényeztetett kegyeltje a sorsnak, Fortunának és az összes többi antik isteneknek, hogy nem egy évvel korábban, gazdag emberként, a csillogó amerikai autóval jöttem meglátogatni Izabellát!

Murányi Róbert

Hétköznapi, reggel

Rosszul aludt, rosszul ébredt. Nem szerette a reggeleket, az újrakezdés monotoniját, a felesége által feltett teavíz fűtyülését, ami mindig hajókürtre emlékeztette, noha életében nem hallott még hajót kürtölni, esetleg a tévében láthatott valamit, egy feledhető, kalandtalan filmben.

A munkáját, a pontosságot mindig komolyan vette, felelősségérzete győzött a testmeleg paplan mágneserején. Lábával papucsát kereste, felállt, és megadta magát a reggelnek.

A fürdőszobájukhoz vezető néhány métert mint programozott robot tette meg, arcára kiült a szürke semmi, ezt az émelyítő semmit belül is szállította magában. Kék csempékkel elronditott fürdőszobájukban a tükröt utálta a legjobban, nem a borotválkozás unalmas mozdulatai miatt, egyszerűen utálta nézni mélyen barázdált arcát, amire korábban még büszke is volt, egyik női munkatársa azt mondta, hogy „markáns”, és a néhány évvel ezelőtti szilveszteren felszedett nócske is utalt rá – a fürdőszobai mosógépen elkövetett néhány perces aktus után –, hogy milyen férfiasak ezek a barázdák, még akkor is, ha lassan betölti a vízvázalasztó ötvenediket.

A reggeli unalmas mozdulatokat régebben még fűszerezte a feleségével eltöltött éjszaka emléke, az őszintének tűnő simogatások, csücsörített csókocskák, a kávé szertartásos lefőzése, amit az asszony ágyba vitt neki. Ezek a reggelek mára fényévnyi távolságra tűntek számára.

Mostanában, amit észrevett a gyűrött hálóing alatt: a megereszkedett mellket, a hajszálvékony, de nagyon is látható ereket a lábakon, a régebben még légiesen nőies járás átalakulását csámpás, imbolygó meneteléssé. A felnevelt két gyermek, az éveken át végzett áruházi állómunka, a megélhetés napi gondjai már eszébe sem jutottak... Ahogy felesége csoszogott a lakásban, készítette mindkettőjük ruháit, kócos hajának igyekezett némi formát adni, ő némán bámulta mozdulatait. Semleges tekintetével követte, hogyan öltözik át felesége. Meztelen teste semmi hatást nem tett rá, a fehérenemű lassú, komótos felvétele csak arra a néhány évvel ezelőtti hétvégére emlékeztette, mikor egyedül töltött néhány napot, mert felesége és gyermekei leutaztak anyósáékhoz, neki vasárnap is munkája volt a cégnél, tehát nem tartott velük az amúgy sem kedvelt anyósa ütött-kopott konyhájába, enni a zsíros ebédet, hallgatni sipítozását az árák és a kellemetlen szomszédok miatt. Most, mikor látta felesége görnyedt alakját, ahogy harisnyáját igazítja, eszébe jutott az a ritka eset, mikor volt egy üres napja: kihasználva az időt, a hirtelen ölébe pottyant szabadságot az lett volna természetes számára, hogy elnyúlik a fotelben – és késő éjjelig nézi kedvenc akciófilmjeit, kortyolgatva hűtőbe préselt söreit. A söröket már beszerezte, akciófilmek helyett a sarki videotékából zavartan kikölcsönzött pornófilmekkel múlatta az időt. Az egyik filmen vetkőző nő görnyedt tartása kísértetiesen hasonlított felesége harisnyáját felhúzó testére, csak akkor még továbbtekert a videón, nem várta meg, míg bejön a képbe a partner férfi. Lassan, csak a nőre

koncentrált, hagyta, hogy fantáziája tovább játssza az erotikus cselekményt. Felpattant, leellenőrizte a bejárati ajtót, megnyugodva folytatta a képzeletbeli szeretkezést a képernyőről negédesen nyögdécselő szilikonos nővel, és onanizálni kezdett. Másodszorra sikerült elhítenni testével, hogy a filmen hullámművészek között ő az úr... Büszke volt magára.

Visszazökkenve a reggelbe, idegesen rászólt feleségére, aki szoknyáját igazgatta az előszobai tükör előtt. – Mit izélsz azzal a szarral, elkészünk a munkából! – kiabálta fortlyogva.

Felesége befejezte az öltözködést, olcsó parfümjéből bőven fújt magára, már ettől hányingere lett, az édeskés illat mindig a megunt – már megutált – nőt idézte fel. Hatványozta undorát a mindig mosolygó és affektáló műsorvezető a tévében, aki az időjárás-jelentést úgy olvasta fel, mintha ő irányítaná az esőfelhőket.

Belegondolt napjába, ami ugyanannak ígérkezett, mint a többi munkanap, a gangon végigmenve, a lépcső tetején ugyanaz a repedés vigyorgott rá, a szomszédban ugyanaz a kereskedelmi rádió bömbölte sületlen hülyeségeit a nyolcvanas-kilencvenes évek slágereivel.

Középvezető léte re kopott vászonnadrágját fekete bőrzakója – szerinte – csak szánalmasabbá tette. Szabott öltönyben szeretett volna méterekről távirányítva kinyitott, elegáns autóba ülni, szofi helyett hosszú, amerikai cigarettára gyújtani unottan, fontoskodva, valami menő vállalkozónak, fontos köztisztviselőnek kinézve a trolira váró szürke embercsoport előtt, amihez reggelente ő is csatlakozott, és teljesen elvegyült köztük. Munkahelyén több mint húsz éve dolgozott, téglá volt a falban, jellegtelen, adminisztrációs feladatokat kapott, amiket a vállalatban belüli hierarchiában ügyesen mozgó főnöke keményen számon kért tőle, sőt: elvégeztetett vele olyan munkákat is, amiket neki kellett volna. Munkatársai átnéztek rajta, naponta kellett szemlesütve átélnie testének ezt a megalázó halmazállapot-változását. Az éveken át végzett monoton munka, a sikerélmény hiánya, a kollégáitól, főnökétől rendszeresen megkapott sértések, mindennapos kis szilánkok, a tudat, hogy kihasználják, a belenyugvás helyzetébe, hogy szürke kis veréb (és az is marad), kinek élete azzal telik el, hogy a földre hulló morzsákat kapirgálva, bambán bámulja a magabiztos sasok röptét. És azt is nagyon jól tudta, hogy a figyelmetlen gépkocsivezetők általában az úton kapirgáló verebeket gázolják el, a meleg levegővel játszadozó sasok észre sem veszik a lenti tragédiát... A trolira várva már lezárta magában a reggelt, kezdte elfelejteni feleségét, a málló falakon a változatlan foltokat, a szomszéd bömbölő rádióját. Felszállva a járműre, már előre sejtette a következő, hányingert kiváltó mozzanatokot, képeket, az ismerős házakat, óriásplakátokat, a buszvezető földöntúli, érthetetlen recsegését az állomások előtt, az utastársak üveges tekinteteit, csipás szemeit, a gyűrött arcokból elmélázó, álmos ürességet. A recsegő hangszórón bejelentett végállomás, Örs vezér tere. Hányszor gondolkodott már azon, hová is tegye ezt az Örs vezért. A középiskolában szerette a történelmet, de lexikális tudása annyira megkopott, hogy a tévé szellemi vetélkedői előtt ülve csak saccolni tudta a válaszokat.

Hömpölyög a reggeli tér. Kishömpölygés a troliról a térre, nagyhömpölygés a térről az aluljáróba, majd a metró és a buszok felszívják az emberfolyót.

HIRTELEN MEGGONDOLTA MAGÁT. Az aluljáró melletti bódésor felé indult. Beállt az egyik sor végére. Előtte egy hajléktalan toporgott, kezében üres műanyag flakon. Megpróbált rágyújtani, öngyújtójával babrálva, véletlenül meglökte a szűrős szagot árasztó csöves hátát. Az utcákon élő megfordult, ő bocsánatot kért, csodálkozva magában, hogy milyen értelmes szemek helyezkednek el a jellegzetes alkoholista táskák felett. Mivel mindenki kávét – vagy kávéhoz plusz egy felest – kért, a sor gyorsan haladt, előtte toporgó sortársa bűdös kabátjából fémpénzeket kotort elő, a bódéból kiszolgáló fiatal lány már ismerte, megszokott mozdulatokkal töltötte a kétes minőségű bort a ropogós műanyag palackba, majd keresztnevéen szólítva útjára eresztette remegő kezű törzsvevőjét.

– Fél barack – mondta vagányra véve a figurát, majd ugyanazzal a reggeli elhatározással fordult a csöveshez, hogy iszik-e valamit. A városi csavargó szemé felragyogott, hogy korán reggel talált egy balekot, aki se nem kötekedően részeg, se nem sejtelmesen buzi.

– Az én istenem áldjon meg, testvér, akkor igyunk meg egy belépőt a paradicsomba! – ez a költői dózis nem takart mást, mint egy deci barackot, nagyfröccsel kísérve. A paradicsomba négy belépőt váltottak. A koszos bádogasztal mellett nem lehetett beszélgetni, alkalmi ivócimborája a szokásos szöveggel próbálta igazolni deviáns létét. Feleség, kurva lett, a lakás nála maradt, piálása miatt főnöke kirúgta, kisebb bulik, másfél év felfüggesztett, majd végállomás az utca...

Elnyomta cigarettáját, a bódék mögé rohant, és a régóta jelző ingereknek szabad utat adott: hatalmasat okádott. A HÉV-re váró túlololdali néhány ember utálkozva nézte a földet, ledisznázták a reggeli produkciót. Megtörülte száját, nagyokat nyelt a sülturka-illatú levegőből, és visszatántorgott a bódé melletti asztalhoz. A csövesnek azt mondta, hogy brunyálni volt, amit izzadt homloka, vérben forgó szemei nem látszottak igazolni. Az utolsó kör már tartalmazott egy darab hurkát, majd kis zöld palackba töltött ásványvizet is. Kifogása, hogy siet a munkahelyére, a csövest annyira érdekelte, mint az az évi operabál.

Motyogott valamit, élvezettel itta a szénsavas vizet, alkalmi cimborája már belenyugvóan nyújtotta koszos kezét parolára.

– Szevasz, öreg, a kurva anyját mindenkinek! – cizellálta köszönését az aluljárók szerencsétlen lakója.

Táskáját hóna alá szorítva, megpróbált egyenesen lépkedni az aluljáró felé, mélyeket lélegezve kompenzálni a még meglévő háborgást gyomrában. A koldusokkal és nevetséges hangszereikkel hadonászó alkalmi zenészekkel tarkított aluljáróban sodródott a tömeggel, és eszébe jutott, hogy tizenvalahány évvel ezelőtt, mikor felköltöztek Pestre, mennyire élvezte a metró, mennyire gyorsnak, modernnek tartotta. Észre sem vette, hogy szinte automatikusan beszállt a veszteglő szerelvénybe, leült az oldalsó ülésre, berázkódott a Deák térre. Kiszállt, és ugyanazzal az üres, gépies mozdulattal átbetorkált egy másik vonal peronjához. Félúton megállította két ellenőr, udvariasan kérve jegyét vagy bérletét. Megmutatta zakója belső zsebéből előhúzott bérletét, majd megirigyelve az ellenőrök pillanat adta hatalmát, a magasabbik BKV-s szemébe nézve csak ennyit mondott:

– Most boldogok vagytok, vérszívó tetvek? – Régebben nem mondott volna ilyesmit, cselekedetei is idegenek voltak számára, mint megannyi más ezen a hétköznapi reggelen.

Sietett elérni a következő szerelvényt, az ellenőrök kiabáltak utána valamit, hányingere hirtelen visszatért, elsápadt, arcát a hideg márványoszlophoz szorította, teljesen lelassult, mozdulatai mint akadozó filmkockák pörögtek képzelt vásznára vetítve. Az alagútból érkező huzat jólesett neki, de riadtan döbbsent rá, hogy hányingere nemcsak a gyomrára vonatkozik, egész testét előntötte az izzasztó émelygés. Önmagától volt hányhatnékja. A berozsdásodott mozdulatok, a megunt képek mint mozaikdarabok álltak össze, hogy tetőtől talpig megutálja, megunja magát és az őt körülvevő világot. Szétnézett. Mellette egy feleségéhez hasonló nő állt, viseltes kardigánban, púderes arccal, öregítve magát egy lehetetlen, kontyszerű frizurával. Másik oldalán szemüveges, középkorú férfi puha fedeles könyvet olvasott, elmerülve a szavak, mondatok alkotta másik világban.

– Ki a fenének van ilyenkor, reggel kedve és ideje olvasgatni? – tette fel magában, magának a kérdést. A huzatot megszakította az érkező szerelvény, előre kiszámította, mikor ér a fekete biztonsági sáv lábai érintette részéhez a szerelvény eleje, majd változtatott tervén, mint ezen a reggelen oly sokszor.

Hétköznapi. Hirtelen. Ledobta táskáját, jobb lábával elrugaszkodott a faltól, a metró belső falára ragasztott hatalmas óriásplakáton vigyorgó fiatal fiú hibásan növé fogait csak most vette észre, noha szinte minden reggel bámulta a metróra várva. A mobiltelefont reklámozó fiatal fiú negédes mosolya mindig zavarta, kisebb elégtételt érzett, hogy szinte a pofájába repül, képzeletben orron vághatja, kiegyenlítve azt a változhatatlan állapotot, hogy neki soha nem lesz mobiltelefonja, mint a főnökének, aki a levegőt is azon keresztül veszi. Jól kiszámította a távolságot. Nem a vonat alá esett, hanem a vezetőfülke elé. Egy villanásra még látta a szerelvény elejében ülők rémült arcát, még egy női sikoly foszlányai is eljutottak hozzá, de azt az elégedett mosolyt, amivel a mentősök a hullazsákba csomagolták, csak ő érezhette az arcán. Mert az teljesen az övé volt.

nextepp béla

Az elszalasztott táncosnő

Megesik enyémnél sokkal donjuano-sabb házaknál is, miért szégyellném hát bevallani, hogy bizony voltak, hajaj, de még mennyire hogy voltak (s ejszebiza lesznek is) elszalasztott nők a létezésemben.

Már rögtön itt az elején meg is állok tisztázni az elszalasztott nő fogalmát. Ugyanis fölöttébb nem összetévesztendő a meg nem kapott nő osztályával, bár az elszalasztott is, a végeredményt tekintve, meg nem kapott.

A meg nem kapott nő, ugye, az az erősen bombázó és fölöttébb idegesítő fajta, akiért egy fél város hímnemű egyedét (esetenként a nőneműeket is) eszi a fene, de rettenetesen. Ezért aztán mindent elkövetnek, hogy megkaphassák, eszement költekezéstől a fejenállásig (a csórók, akik nem engedhetik meg maguknak a költekezést). Persze akadnak olyanok is, akik megjátsszák a hűvös okostónit, hogy mi ez a marhaság, egy kis pináért, ugyan már, miközben őket is ugyanúgy eszi a fene, ha nem még inkább.

A vágyott, de meg nem kapott bomba nők legcsúnyább húzása az az utolsó húzás. Amikor kiválasztják a nyertest, akinek úgymond odaadják magukat. Ez az utolsó csepp mindig felborzolja a már amúgy is felborzolt kedélyeket, mert az a szerencsés egy szerencsétlen, ha gazdag, akkor nem is olyan gazdag, ha azért nyert, mert szép, akkor ugyan már, vagyok én is olyan Adonisz, stb.

Még egyszer, hogy legyen tiszta, az elszalasztott nő nem azonos a meg nem kapott nővel. Tulajdonképpen

össze se lehet hasonlítani a kettőt, mert míg az utóbbit csak nézni lehet, az előbbi vissza is néz ránk, s nem úgy, mintha üvegből lennének... Van úgy, ugye, hogy már rögtön az elején meg lehet mondani, hogy lesz-e, azaz lehetne-e valami. Az a bizsergő, majdhogynem sistersgő hormonikus mágnesség, amit valaki, fogalmam sincs, hogy ki, úgy fogalmazott meg, hogy huzalom.

Két nem azonos nemű egyed harmonikus, hosszabb-rövidebb nemi együttéléséhez feltétlenül szükséges ez a bizonyos huzalom, ami pedig vagy van, vagy nincs. Ha pedig ez az utóbbi eset van, azaz nincs, akkor hiába a vonzalom egyik oldalról, mert nem lesz belőle semmi, lásd a meg nem kapott nő esetét. Viszont az is igaz, hogy a huzalom létezése nem elégséges a nemi szervek összedörzsöléséhez, inkább csak előfeltétele, de mint ilyen, nélkülözhetetlen.

Elszalasztott nőről tehát csak abban az esetben beszélhetünk, ha volt huzalom. Maga az elszalasztás pedig tarthat két-három órától akár hónapig is. És főleg a hosszúra nyúlt elszalasztások azok, amiktől fájdalmasan idegesek, dühösek leszünk önmagunkra. „Akkora, de akkora marha voltam!”, mondom magamnak, vagy akinek éppen mesélek, ha egy-egy ilyen elszalasztott nyuszi kerül szóba, ugyanis kizárólag az elszalasztó okolható azért, hogy a nemi dörzsölődés nem jött össze.

Megmagyarázni mindig meg lehet, de fölösleges, mert lelkünk mélyén mindig tudjuk, hogy csakis a bennünk

rejtőzködő balfácánság, a balekség az, ami miatt lemaradtunk a kitudjamilyen jóról, ami aztán kitudjahogyan folytatható volt.

Nem tudom, más hogyan csinálja, de én a meglették mellett számon tartom azokat meg nem letteket is, akik meg lehetek volna, azaz az elszalasztott nőket, azokkal az édes-keserűn marcangoló mellékgondolatokkal, hogy kitudjamilyen hogyan lehetett volna, ha... nem lettem volna akkora marha.

Ijedezni azonban fölösleges, mert nem fogom felsorolni mindegyiket, annyira mazochista azért nem vagyok, csak az első három, azaz a dobogós helyezett elszalasztásokról ejtek egy-két keresetlen szót.

Mielőtt nekifognék a bronzérmes mesémnek, csak annyit bocsátanék előre még, hogy minél szebb volt az elszalasztott illető, s erőteljesebb, izgalmasabb a huzalom, én annál nagyobb balekségeket követtem el. Becsületszavamra, még most is felmegy a cukrom, ha csak rágondolok, hogy mekkora, de mekkora marhafasz voltam! Méghozzá többször is, amint az alábbiakban ki fog derülni...

Be kell vallanom, hogy elég sokat gondolkoztam a bronzérmes helyzeten, de csak azért, mert majdnem elfeledkeztem Mireláról, üsse meg a szégyen a pofámat, hogy lehet egy ilyen zenés nevű búbáj-jelenésről elfeledkezni. És abban a pillanatban, hogy eszembe jutott zöld mandulaszeme, megkivilágosodott a tudatom. A dobogósok mind győztesek, s az, hogy a táncosnő eseté az aranyérem, főleg annak tulajdonítható, hogy *Az elszalasztott fodrásznő* mégsem olyan jó cím.

Ezek után jelezni is fölösleges, hogy a kis rigófütty nevű elszalasztottam fodrásznő volt. Moldvából ér-

kezett Kolozsvárra hosszú szőkésbaránán, boszorkánytüzesen, tündérien csábító smaragdszemesen.

A huzalom már rögtön a legeslegelejeén fokozhatatlanul jelentkezett. Majdhogynem füstölgő szemkontaktusok, mosolyok. Jól megnéztük egymást egyszer-kétszer, két-három udvarias szónál sosem párbeszédelve többet. Tudtuk, hogy majd úgyis adódik rá alkalom. (Az elszalasztás egyik csapdája éppen ez, hogy lesz még mikor, hogyan, addig-addig, amíg egyszer csak huss, elszaladt a pillanat is, meg a nő is.)

Ezúttal azonban szépen bejött az alkalom is, huhh, de még mennyire!

Derús, meleg indián-vénasszonyok sajátították ki éppen az ősz, s abban az évben is kellemesen izgatott volt a kendertermés, aminek én igazán szoktam örülni, isten tudja, hogy mi okból. Egy ilyen ősz-öröms október péntek délutánján bekopogott hozzám Levi. Abban az időben még boldog tévétlenségben és számítógép-nélkülözésben tengettem napjaimat, tehát valószínűleg olvashattam a félpince-szobámban, ahol éppen éltem, és eléggé olyan pofával nyitottam ajtót, mint akit megzavartak.

– Szervusz, Levi, bújj be, ha már itt vagy... – fejeztem ki vendégszereteteimet.

– Ceasz, ember, há' mit csinálsz?

– Már nem olvasok...

– Rittyents inkább egy kávé, aztán megünnözzük bulizni.

Ismertem ezeket a Levi-féle megünnözzükbulizniakat, s már el is határoztam, hogy kimaradok inkább. Azért a kávé közben megrittentettem.

– Te, van még abból a jordánvízből? – kérdezett rá rögtön a lényegre.

– Mert hol lenne az a buli? – védtem ki mesteri csellel a megvágási

kísérletet. – Kéne találkoznom valakivel...

– Na nem mondd... – nézett rám röhögve. – Nem akarsz bulizni... Mirelálnál?

„Mire, Mire, Mirelál”, dúdoltam magamban mámorosan, s már ott is voltunk az ajtó előtt, s ezúttal én kopogtam. Ő meg nyitotta az ajtót.

– Hahó, hahó, csakhogy megjöttetek. Már azt hittük, hogy ti se jöszök...

– Mert ki nem jött még?

– Senki... – mondta Irina, akiről úgy tudtam, hogy Mirela bátyjának, Mircseának a szeretője.

– Mircsea...?

– Hazautazott. Kértek valamit? – háziasszonykodott nagyon lenge, fehér ruhácskájában Mirelál.

Most sem tudok egyebet mondani, csak azt, hogy vérforralóan szép volt. Azon az estén különösen. Egyenesen vadító abban az enyhén szólva áttetsző ruhában. Kösöntyű-mellek, ingerlő domborulatok, no meg az a bizonyos selyemszőr háromszög, ahogy ingerlően ki-kisételt.

Teljes alsóneműhiány, nyugtáztam nagyot nyelve. Észre se vettem, hogy Levi közben úgy csapta a szelet Irinának, hogy csak na.

A dolgot mégsem akartuk elsietni. Játszottunk a tüzekkel, idő, mint a tenger, egy egész éjszaka állt előttünk, hát minek sietni akkor.

Gyönyörűen betéptünk. A lányok közben valami rettenetesen finom kaját is főztek, gyorsan, semmi perc alatt, ahogy az a rendes boszorkányokhoz illik. Közben kiderült, hogy semmi innivaló, merthogy megittuk a teljes narancslé-készletet.

– Egy üveg vörösbor se ártana – pedzettem.

– Akkor menjünk ki vásárolni... – nézett rám Mirelám.

Nem is kellett kétszer mondania, s a másik pár sem akadékoskodott egyáltalán.

Odakint csillagos ég, teliholddal. El se értük az első sarkot, s úgy csokolóztunk, de úgy...

Mondanom sem kell, hogy ajkai is olyanok voltak a moldvai leánykának, hogy festeni se lehetett volna szebbet, ahogy nagyanyám mondaná. A duzzadt ajkak hollywoodi királynője, az Angyallina Zsoli is megirigyelhette volna.

Visszajövet még hintáztunk is egy betonházi játszótéren. Madarat lehetett volna velem fogatni, olyan intenzív boldogságérzés fogott el. Mert ugye, még mindig hátra lett volna a java.

Bő másfél órát voltunk oda, amúgy tíz percre sem volt az éjjel-nappali, s meglehetősen kócos-ziláltak voltak Leviék, akik otthon maradtak mosogatni.

Megbontottuk a bort, tekertünk még egy jordánosat, s egyre hosszabb és intimebb utakat jártak kezeim Mirelál lengefehér ruhája alatt.

Aztán egyszer csak azt leheltem két gyöngéd fülcimpaharapás között, hogy mondana nekem valamit.

Úristen, húlt el bennem a vér, csak nem szűz!?

– Tudod – kezdte tétován, kezemet simogatva –, te lennél nekem a második...

Mintha malomkő hengeredett volna el a szívemről. Mert van úgy, hogy másodiknak lenni jobb, mint elsőnek.

– Szeretlek – mondtam.

– Hülye gyermek... – mosolyult el. – Azt sem tudod, mit jelent... Ismered a bátyámat?

– Egyszer láttam... – meglehetősen nagy és durva fickónak találtam. – Ha jól értettem, szobrász?

– Még hozzá zseniális! – mondta olyan hangsúllyal, hogy akár elkez-

hettem volna gyanút fogni, ha mertem volna. – És féltékeny...

– Hát, mondjuk megértem, bár én nem vagyok féltékeny fajta – intettem a másik szoba felé, ahol Irina Levizett.

– Na, ez az, hogy nem Irinát félti, hanem engem.

– A bátyád, végül is...

– Kicsi hülyém... – fogta keze közé fejem. – Irina csak fal, a bátyámnak én vagyok a szeretője...

– Mimimircsea?! – hebegtem habogva.

– Aha, de most nincs idehaza, gyere... – csókolta szájon.

Ha adnak, vedd el, s ha ütnek, fuss el, mondja bölcsen a népi mondás, s bár általában be szoktam tartani, akkor nem így tettem, a fene enné meg a megmentős nekifutásaimat.

– Várj.

– Mi van, kisfiú, csak nem ijedtél meg? Vagy már nem szeretsz?

– De, szeretlek és... – és itt szúrta el az egészemet, mert ahelyett, hogy elvettem volna, amit adni akart, lementem lélekmentő lovagba, rettenthetetlen romantikusba, s ki akartam szabadítani onnan, ahonnan neki esze ágában sem volt szabadulni. Azért belement a játékba, s nagyon jól szórakozott, amíg elmagyarázta, hogy szó se volt nemi erőszakról, meg ilyesmiről, s ezalatt le-leszedett egy-egy ruhadarabot rólam, és végül mégis csak odaérkeztünk, ahova ő akarta, meg én is, azazhogy pont nekifogtunk volna a jó javának, csak hát éppen eltelt vagy két óra közben, odaát Leviék már a harmadik meneten is túl voltak, szóval, ülünk egymással szemben meztelenül, s azt, hogy milyen-milyen szép volt a fülemületrilla nevű moldvai leányka, nem is mondom, mert éppen akkor csendült meg erőteljesen a csengő, s folytatódott erőteljes dörömböléssel.

– A bátyám! – kapta magára gyorsan ruháját Mirelám.

Halálra rémülve, összevissza öltözve Levi is megjelent a túlsó szobából.

– Ti csak akkor beszéljétek, ha én kérdezek. A többit bízzátok ránk! – rendezte el magát Mirelám.

– Nyissátok ki, bűdös kurvák! – dörömbölt Mircsea, a tagbaszakadt szobrász, akit mi, úgymond, többszörösen is felszarvaztunk, illetve inkább csak Levi, mert én megint eldumáltam a dolgot.

– Részeg – mondta Irina, s mintha megnyugodtak volna.

– Hoztam vodkát, ti kik vagytok? – vontam össze vastag szemöldökét.

– Miért ittál, Mircsea, tudod, mit mondtak az orvosok... – vették kezelésbe a lányok, s intettek, hogy lépünk le, de gyorsan.

Aztán valahogy úgy jött össze, hogy hosszabb időre elutaztam a városból, s mire visszajöttem, Mirelámék tűntek el.

Egyetlenegyszer láttam még, valami menő bukaresti színészek szerepeltek a kolozsvári román színházban. Mircseával volt, és szebb, mint valaha. Összenéztünk, mosolygott ő is, meg én is, hanem a huzalomnak már nyoma se volt, egyoldalú vonzalommá alakult át.

Én meg csak néztem és csorgott a nyálam. És dühös voltam. Hogy ezt jól elszalasztottam.

Hasonló érzések dulakodtak bennem azon az estén is, amikor az ezüstérmes elszalasztást nyugtáztam.

Csupa i, csupa o, csupa a, s mégsem Ilona, hanem gyöngye Ibolya.

Jut eszembe, a nyavalya törje ki a szobrászokat, mert mit ad a magaságos, végtelen humorérzékű, szakállas Úristen, végül Ibolyát is egy ilyen marcona művész vitte magával, még hozzá jó messzire, Új-Zélandra, ha jól tudom.

S a huzalom még mindig bizsergett, amikor segélykérő pillantásával odaparancsolt az utca túloldaláról. Nagyszájú, seggrészeg fickók állták el útjukat. Ismertem őket valahonnan, inkább csak csaholtak, de marni nem martak, úgyhogy nem volt nehéz lebeszélni őket az útelállásról. Mondott valami csúnyát a szobrász is, azért kapták fel a vizet, eredetileg csak tüzet kértek.

– Köszönöm... – bizsergetett még még egyszer a halk szavú Ibolya, mielőtt eltűntek volna a szobrásszal az utca sötétjében.

– Á, ugyan már! – emeltem meg képzeletbeli kalapomat, s utánuk bámultam, hogy hátha visszanézne még egyszer, de nem nézett.

Az ő esetében azt is lehetne mondani, hogy kölcsönösen elszalasztottuk egymást. És hogy műfajilag a hosszan tartó elszalasztásba sorolható.

Az igazság az, hogy más szempontokból is rendhagyó volt. Már a szépség tekintetében is, mert, míg Mirelá minimum egy különdíjat bezsebelhetett volna egy hagyományos szépségversenyen, Ibolyácska labdába se rúghatott volna. Pedig szépnek szép volt, de még mennyire, csak éppen másképp.

Az, hogy vékonyka volt, nem kifejezés. Picike, madárkacsontú babácska, Hófehérke-bőrrel s hosszú-hosszú, fekete-fekeete hajjal, és persze csillogó, fekete bogárszemekkel. Úgy egy hatvan, ha volt „magassága”, magas sarkúban persze, és még felöltözve sem volt több negyven kilónál.

Na és aztán, ahogy öltözködött. Úgy keverte a klasszikus női eleganciát jelentő kalapokat, kabátkákat az alternatív sálakkal, farmer miniszoknyákkal, hogy összevissza futott a szemlélő szájában az esztétikai nyál. És méretéből fakadóan, rajta tényleg mini szoknyák voltak a miniszoknyák.

Ha valaki nem jött volna rá, akkor megsúgom, hogy olyan tizenkét-tizenhárom évesnek nézett ki huszonévesen is, és csak pazar eleganciájának köszönhette azt, hogy nem igazoltatták úton-útfélen.

Igazán hanyatt mégis csak akkor estem tőle, amikor úgymond eleganciamentesen nézhettem meg. Ha négybe vágnak, akkor se tudnám megmondani, hogy milyen ürüggyel kopogtam be hozzájuk, ő meg hétköznapi házi ruhában fogadott, ami azt jelentette, hogy csak egy szürke tréningnadrág (magyarországgabbiul flanel) volt rajta, meg egy hasonszürke könnyű kis pólócska, olyan feszes kis teniszlabda-domborulatokkal, hogy ki se nézte volna az ember.

Elképesztő bűbájossággal szabadkozott, hogy ilyen szerelésben fogad.

– Ki az? – hangzott harsányan a kérdés a legbelső szobából.

– A lovagunk – tessékelt be kacéran a kis tavaszvirág.

– Kicsoda?

– A költő úr. Fáradjon be, kérem – kezdte el a játékot, merthogy valamilyen hallgatólagos egyezmény folytán többnyire magáztuk egymást.

– Hát te mit keresel itt? – szegezte nekem a kérdést a harmadik személy, aki nem volt más, mint a barátnő, Szidónia, és aki az Ibolyáéval homlok-egyenesen ellenkező tulajdonságokkal rendelkezett.

Az a szoros női, azazhogy inkább lánybarátság esete volt. Sülve-főve együtt jártak, és még egyformán is öltöztek, ami nem is lett volna baj, mert, mint már említettem, Ibolya finom ízléssel volt megáldva. Hanem, hanem. Ami jól áll a kis Ibolyácskának, az ugye nem biztos, hogy jól mutat Szidónián, aki bizony inkább tenyeres-talpas székely leányzó volt, húsos combokkal, amazonmellekkel és jó

nagy seggel. (Ibolya esetében már a fenekecske is túlzásnak minősült, bár kereknek kerek, és feszesnek is feszes volt.)

Isten bizony, Szidónia se volt csúnya, noha hétszepségnek se lehetett nevezni. És amilyen kedves, környezetderítő jelenség az egyik, olyan morcosmarci a másik. Mint Vörösmartynál Tünde és Ilma.

Én meg Csongor helyett Balga lettem, hogy ne mondjam megint azt, hogy marha.

No, de hadd kanyarodjak vissza az elejére, az első találkozásra. Minden volt az, csak nem véletlen. Valami fene nagy depresszióban nyalogattam nő-sebezte lelkemet, amikor egy igen kedves barátnóm, aki már nem bírta nézni világvég-fájdalmas hőzöngéseimet, két cigaretta s egy kávé fölött azt mondja nekem, hogy ide figyelj, te vadszamárr, neked nő kell.

– Igen, igen, „egy nő kéne nékem, aki semmire se jó”.

– Hülye vagy.

– „Egy nő kéne nékem, aki büdös...” – kötöttem az ökröt a karóhoz.

– Ha nem hagyod abba, behúzok neked egyet, de olyat, hogy összeszarod magad!

Olyannak ismertem, mint aki képes erre, s fel is húzhattam rendesen, mert általában kerülte a csúnya szavakat, a fingást, ha véletlenül szóba került, csakis szellentés névvel illetve, s még a beteg nagyapjáról is azt mondta, hogy összekakálta magát.

– Na, mondjad drága, csupa fül vagyok.

– Van egy lány, aki... – fogott volna neki.

– Van több is... – szóltam közbe.

– Pofa be! Szóval, ez egy nagyon kedves kislány, és szép. Ha férfi lennék, nagyon ráhajtanék, de hát ugye, nem vagyok.

– Aha... – kattantam rá a mesére, ízléseink ugyanis eléggé megegyeztek.

– Képzős, festészet, másodév – előzte meg a kérdésemet.

– Szóval művésznő.

– A gond annyi, hogy van valami hülye budapesti szeretője, aki különben rendes gyerek, csak éppen fúvel-fával megcsalja, neki meg nem egy ilyen pasasra van szüksége...

– Gondolod, hogy én... – lepődtem egy nagyot.

– Ha nem szúrod el... Ja, és van még a barátnője is, akit ki nem állhatok. Mindenben utánozza, és egy hülye picca, vigyázzál vele! És csak lassan, a pasast előbb-utóbb úgyis kirúgja, s aztán szabad a pálya.

Kezdtem belemelegedni.

– A türelem rózsát terem! – szedtem elő kedvenc közmondásomat.

– Dehogyan rózsát, ibolyát!

– ...

– Ibolyának hívják, s most fizess ki szépen a számlát, mert beviszlek művtörcki órára, hogy lásd meg őt.

És megláttam. Persze hogy nem volt még ott, és persze hogy utolsó-nak érkezett, már csak azért is, hogy én minden ajtónyitásra felrezenjek, s legalább vagy tizenöt volt.

Aztán belebegett ő is, az iciri-piciri szépség, széles karimájú kalappal, mexikószerű ponchóval.

Summa summarum, összebarátkoztunk szépen. Kocsmáztattunk együtt, hármásban persze, s egy idő után szinte rendszeresen feljártam a lányokhoz. Vittem nekik mustrát a verseimből, ők meg mutogatták a festményeiket, mert ugye, mondanom sem kell, hogy Szidónia is festészetet tanulmányozott, és még a képei is Ibolya világát mutatták, eléggé torzul ugyan, de, talán éppen e miatt, azért érdekesekek voltak.

A kis Ibolya egyáltalán nem festett rosszul. Munkái üdék voltak, akár a neve s egész lénye.

Hanem azt a pesti pasast csak nem akarta kirúgni, s természetesen hű maradt hozzá, hiába hogy veszünk meg a vágytól, főleg én, de nemcsak, mert a huzalom folyton csak fokozódott, s el-elcsattant egy-egy csók is, de semmi több. Tartott ez úgy vagy fél évnél is többet, időnként megjelent a pesti Péter is, s olyankor mintha nem is léteztem volna a picike számára.

Én meg csak írtam az Ibolyához címzett verseket, és ejtettem a panaszkönyveket Szidónia vállára.

Aztán csinálhatott valami nagy disznóságot a Péter, csúnyán összevesztek, nem először, de ezúttal mintha még csúnyábban, és úgy tűnt, hogy eljött számomra a türelem ibolyatermő ideje. Rám csörgött a kis virág, hogy nem látogatnám-e meg, amikor tudtam, hogy a pesti Péter pasas is Kolozsváron van.

– De bizony, még mennyire, főleg, ha azt mondja, hogy remélhetek, kedves hölgyem... – ökörködtem a kagylóba.

– Nem mondom, de azért jöjjön, költőm – felelte kacéran, és letette a telefont.

Én, mint az örült, virágot, bort, s mindent, amit kell. És rohantam kopogni.

Szidónia mosolygott rám az ajtóból.

– Ibolya?

– Elment... Péterrel – kárörvendett.

– S nekem nem üzent semmit?

– Nem emlékszem...

– Megint kibékültek?!

– Ezekről kitelik...

Szeretném meg nem történné tenni azt, ami ez után következett, de hát az élet nem egy sci-fi torta.

Az Ibolyának címzett sokszálas gyöngyvirágcsokor a kukában végezte, jött aztán a nagy ivászat, kivel, ha nem Szidóniával, aki aztán, ahogy illik, haza is kísérte a részeg havert.

És én, a marha-balga, összedőltem ibolyavilágom romjain, hullarészezen megbasztam Szidóniát.

A reggeli ébredésről jobb nem beszélni. Természetesen még a másnapos délutánon összefutottam Ibolyával. Gyönyörű volt, hűvös és csalódott. Csak annyit kérdezett, hogy miért nem vártam meg.

– Már egy fél éve várok... – rátartiskodtam én is.

– Nem, nem. Az este... Nem mondta Szidó?

– Mit?

– Hogy szakítottunk Péterrel. S még egy utolsót sétáltunk, fél órát se kellett volna várnod... De, mint hallottam, jól szórakoztatok...

Három napig részeg voltam, aztán megint az a kedves barátnő rázott gatyába, aki Ibolyát bemutatta.

– Marha, hagyd abba, most már késő bánat. Mondtam, hogy vigyázz azzal a hülyepiccsa barátnőjével... Különben őt is kirúgta, még a lakásból is.

Utólag még össze-összefutottunk Ibolyával, s mintha a huzalomból is maradt volna valamicske, de valahogy úgy esett, hogy hol én voltam foglalt, hol ő, s nem történt semmi.

Aztán befutott a képbe az a bizonyos marcona művész, a torzonborz szobrász, s elvitte Ibolyát Új-Zélandra.

Ennyit az ezüstérmes-barmosan elszalasztott tüneménykéről, aki, mint már elhangzott, simán lehetne az aranyérmes, ha nem *Az elszalasztott táncosnő* lenne a főcím, és nem követtem volna el még nagyobb baromságokat a táncosnő esetében.

Ez már az anyaországba való kivándorlásom idején történt, és többek

között ez a szégyenteljes elszalasztás is közrejátszott abban, hogy nem szaporítottam sokáig az erdélyi munkavállalók félelmetes seregét a magyar munkapiacra, hanem hazatértem Kolozsvárra, az inkább bűdös, mint szőke Szamos mellé.

Akkoriban még bábos voltam, nagyképűen mondván színész, s nem voltam rest megragadni az első alkalmat, jól van, na, a másodikat, hogy elszerződjek egy jó nevű vidéki színházhoz Bozgoriába, bocsánat, Magyarországra. Úgy feszült bennem az önbizalom, ahogy addig még soha, s ha mellényt hordtam volna, be se tudtam volna gombolni rendesen, de hát nem hordtam mellényt. Az sem volt elhanyagolható, hogy pénztárcám is érezhetően megvastagodott, azaz-hogy miket beszélek, bankszámlám lett hirtelen. Persze azért nagyon nem ugrálhattam a forintocskákkal, a velem egy kategóriás színész-kollégák vitték el a helyet, úgy siránkoztak, hogy kispénz – kisszínház, és úgy néztek rám, mint egy valódi menekülte, amikor azt javasoltam nekik, hogy próbálják meg havi száz euróért se, szolgálati lakás nélkül, ahogy odahaza a tündérbertben „csináltak” a kultúrát.

Szóval, úgy éltem, mint a hal a vízben, majd-hogynem akkor vettem magamhoz a mámort, amikor éppen akartam (azóta se volt ilyen), s amint az ilyenkor lenni szokott, a jóból is megárt a sok, ha az ember, ez esetben én, túl mohón esik neki, márpedig az akkori étvágyam nőben, piában és marihuánában mérve, háttartalan volt. Háttartalanul mondom, s nem kielégíthetetlen, mert a kielégülés megtörtént egy-két tucatnyi alkalommal, de mindez kutyagumit se ér, ha eszembe jut a táncosnő, akit úgy, de úgy elszalasztottam, hogy talán még ma is utána futnék...

Ha a moldvai elszalasztottam a gyönyörű boszorkánynők klubjának lehetett volna tagja, a kis Ibolya pedig inkább a tündérek, Lee Anácskás szépségideálnak volt a mintapéldánya, az elszalasztott táncosnőmben mindkettő együtt volt, sőt még több is.

Mindene megvolt abból a rejtélyes valamiből, amitől egy nő titokzatos és nagybetűs NŐ.

S hogy a teljesség teljes legyen, aranyos kisfia is volt, papa viszont egy szál se, legalábbis a közelben. Rebesgetett a nép ezt-azt valami rejtélyes üzletemberről, én neki tulajdonítottam a gyereket is, s nem dokumentáltam tovább, vesztetemre, mint kiderült.

Megközelíthetetlen végzet aszszonyaként emlegették, és nekem is mondta a környezet, hogy semmi esélyem, kár a gőzért, meg amit még ilyenkor szokás, de ez csak olaj volt a tűzre. Huszonnégy évemmel, frissen szerződtetve P. város bábszínházába, úgy éreztem magam, mint aki a hideg vizes csöbörből a tejes vödörbe csöppent, és hogy nemcsak elérhetem, hanem meg is tapogathatom kezemmel a Napot, ami ez esetben nőnemű volt.

Jó kártyajárásom volt abban az évben, nem ismertem lehetetlent, gondoltam, majd én megmutatom, hogyan csinálják ezt nálunkfelé. Az egyik ászom a magabiztosság, a másik meg, hogy jóképűnek se voltam csúnya. S ha ehhez még hozzáadjuk azt az intenzív huzalomosságot, ami már találkozásunk estéjén létrejött, tíz az egyhez fogadtam volna arra, hogy márpedig ebből lesz valami.

Népünnepeltünk a társulattal, aztán a város egyetlen kultúrkoksmájában folytattuk az egyik rokonszenves kollégával, a nagyasztalhoz telepedtünk, ahol volt már valami társaság, s én jobbra-balra csaptam a szelet,

csak hogy formában legyek, mert ugye az fontos.

Szokásomhoz híven, úgy ültem, hogy szemmel tarthassam a bejárat ajtót, s éppen valami vaskos viccet mondtam, amikor belépett két nő, egyik szebb, mint a másik, s a szebbik ki lett volna, ha nem ő.

Összenézés, összemosoly, ahogy az meg van írva.

– Ki az? – kérdeztem Kovács Ferit, az ügyelő-kollégát.

– Ki?

– Hát a szebbik...

– Ja, az? Az Melinda.

– És kivel meg mivel foglalkozik?

– Táncol, és fütyül a férfiakra. Mi meg vesszünk meg utána, mi? Ne is gondolj arra, amire gondolsz, amíg nem késő. Na, igyunk.

Ittunk, de én folyton arrafelé néztem, s volt is mit nézni... Ahogy hullámozott a haja a félsötétben, marnivalóan érzéki ajkak, hattyúnyak.

– Ajaj... – röhögött Feri. – Vigyázz, mert nézni is veszélyes.

– Csak nem harap?

– Hehe, egyik táncos kollégája addig nézte, hogy aztán nem bírta tovább, s a próba kellős közepén nekiugrott.

– És?

– Lesmárolta, aztán kirúgták.

– Hm. És Melinda erre mit aszondott?

– Mintha észre se vette volna.

Már sokadjára néztem össze vele. Egye fene, gondoltam magamban, s odaintettem a pincért.

– A legszebb hölgynek, amit csak akar.

– Neki? – intett Melinda felé a pincér. – Visszaküldi.

– Fogadjunk.

– Oké. Mibe?

– Ha elfogadja, hozol nekem is egy ugyanolyat a te zsebedre.

– S ha visszaküldi? Egy ezres...

– Legyen.

– Szóval már bekattantál... – veregetett hátba a kolléga. – Ezerből ellehattunk volna még egy darabig.

Aztán leesett az álla, amikor a pincér nekem is kihozta a gyümölcs-lékoktét.

– Baszki, ezt hogy csináltad?

– Nem én, a huzalom.

– Mi?!

Elmagyaráztam neki, hümmögött egyet elismerően, de továbbra is esélytelennek tartott.

Legközelebb ugyanott találkoztam Melindával, ezúttal már egy asztalnál, s olyan ügyesen fontam a társalgás fonalát, hogy meg is kérdezte, mikor olvashatná el a verseimet.

– Ha elkísérsz, akár most is... – ki se mondtam, s már visszaszívtam volna.

– Lassan a testtel, fiatalember. Nekem már van egy kisfiam, hozzá megyek most haza – fogott neki a szedelőzködésnek.

– Elkísérlek – ugrottam rögtön. – Ha megengeded... – fűztem gyorsan hozzá.

– Legyen, de csak az első sarokig.

Melegen tavaszodott már, s szerencsére messze lakott. Lebeszéltem a taxiról, s az utolsó sarokig kísértem. Meséltettem a kisfiáról, akit, mit ad isten, úgy hívtak, mint engem, s meghívtam őket a nemsokára sorra kerülő bemutatóra, amiben nekem majdnem főszerepem volt.

– Meglátjuk – mosolyodott el, és megsimogatta az arcom.

Könnyű, finom keze volt, csupa illat, utánakaptam, s mint vérbeli romantikus, kezét csókoltam. Mindkettőt, persze. Talán le is térdeltem.

– Te bolond... – húzott közelebb magához. – Kis bolondom... – mondta még egyszer.

Átöleltem, s ő hozzám simult, szorosán. Aztán ajkai ajkamhoz tapadtak, és egy pillanatra, vagy még annyira se, nyelvét is megízlelhettem, s már ott se volt.

– Mikor látlak?

– Majd a bemutatón – nevetett még egy utolsót, s eltűnt.

Bódult voltam, mint a bomlott cimbalom, ha nem jobban, mert, hát, hogy, minekutána, összevissza dagogtam, még gondolatban is.

Elértem a kezemmel a Napot, s legközelebb tán még meg is tapogathatom... Kimondhatatlanul dagadt bennem a boldogság, griffmadarat lehetett volna velem fogatni, nem akármit.

Eljött aztán a nagy nap is, ugrok át könnyedén vagy másfél hetet, bár akkoriban szerelmes szívemnek örökévalóságnak tűnt, még jó, hogy keményen kellett, s volt is mit dolgozni. Nagyon akartam nagyot alakítani, s a próbákön úgy nézett ki, hogy összejön.

Hanem az ember tervez, s aztán el is bassza a dolgokat, lásd a történet végét.

Az, hogy tehetségeseen gátlásos babszínészjelöltből „csak” tehetséges lettem, mindenféle tiltott szerek használatával is magyarázható, de az ilyesmivel csínján kell bánni, nehogy egyszer csak ott legyünk a ló másik oldalán, elesve. Mint mondtam, nagyot akartam alakítani, s mert éppen szert tettem valami jóra, gondoltam, bevetem a nagy pillanatra, ezzel eddig gond egy szál se, mert hiszem, vallom, s nemcsak én, hogy bizonyos fűfajták nagyon meglendítik a kreativitást.

No de ez nem olyan volt. Beszélni is alig tudtam, nemhogy alakítani.

Állítólag, egy az egyben úgy néztem ki, mintha legalább heroinnal lőttem volna be magam, pedig bizony isten, szó sem volt erről.

Melinda is tanúja volt bukásomnak, fiacskástul. Előadás előtt még csókot is küldött nekem, távolit, tenyérből lehellet, persze.

Összetörve, összebukva végeztem a nagy napot.

– Hadd el, Ikarosz, lesz ez még így se! – vigasztalt az ügyelő, a többiek mint a leprást, úgy kerülgettek.

– Melinda, Melinda mit mondott?

– ...

– Ne basztass, mondjad már!

– Ezt szúrtad el a leginkább...

– Nyögd már ki, hogy mi az ábra!

– Azt hittem, tudod, hogy a férje...

– Ki?!

– ...művészlélek volt az is, na szóval, aranylövessel végezte... Valószínűleg ezért olyan nagyon drogoskerülő... Melinda.

Ugye mondanom sem kell, hogy attól kezdve mintha üvegből lettem volna Melindának, és hogy megboldogult férje művészi foglalkozására nézve szobrász volt.

Én pedig...

Az évad végét még kivártam, de aztán pakoltam hazajönni kisebbségi kultúrát „csinálni” havi száz euróért se, szolgálati lakás és extrák nélkül, mert mégiscsak ott van otthon az ember, ahol a sebeit nyalogathatja, ha táncosnőjét, baromira aranyérmesen, elszalasztotta.

S aki nem hiszi, hogy tiltott szerekkel azóta se foglalkozom, járjon utána.

Böloni Péter

Kedvesem

*Ne félj, kedvesem,
ez csak a végtelen,
ahova zárlak,
lebámozott testtel várlak
éjszakáról éjszakára.
Megrémülsz talán,
két arcom csupasz
fekete-fehérre festve
mosolygok, ma még
szerelmes szavakat
sikolt a szám,
BENNED AKAROK ÉLNI!*

*Ha láncra verlek,
talán megérted,
hogy válnak eggyé
életeim.*

Még egyszer visszatérni

*Lágyan sikló ének
szivárogo a test falain át,
foszló elmék
ébredése bangod.*

*Lerázom magam: árnyékkodat,
és elmerülök benned újra.*

Csokonai Attila
Gimnazisták

*Tornaórákon kiértékeltük testetek minden porcikáját
Matek- vagy németdoga-íráskor sügtünk rendesen
Gyönyörködtünk bennetek amikor karban énekeltek
Ti voltatok a nővéreink akikre büszke lehet a konok kisfiú
A bökdösődés ösztönös összebújás és zrikálás volt
Ártatlan udvarlásunk bár meg-megszédültünk bajatok szagától
Veletek ugrabugráltunk a legjobb slágerekre
Nem szóltatok ránk ha olykor izzadt a tenyerünk
Nem haragudtatok ha más osztálybeli lányokkal dumáltunk
Angyaliak voltatok de még nem tudtuk milyen üzenet vár ránk
Rátok gondoltunk ha szélben térdeplő virágokról szavalt Cs. A.
De jaj eljött a vég az ábítatot széttapodó vőlegényhad
Olyikuk már lehetett húsz-buszonkét éves
Jólfésültek magabiztosak voltak és nagyon idegenek
Jaj kárhozat jaj helyrehozhatatlanul övék a jövőtök
Hát ilyen férfiak ölelnek közelestant asszonnyá titeket
Ezeket a busa fejeket simogatjátok majd a miénk helyett
Eltűritek a borszagú lebelet csókká dermedését
A szoknyátok alatt matató ujjak remegést babonáznak rátok
Mi pedig mehetiünk két cherrytől felbátorodva szeladont játszani
A szalagavatón és boldogok leszünk ha nem ezt kapjuk
A fölényes csitriktől fényképük mellé: „Hát kellett ez neked?” –
Ó csak lehettem volna a Gyedmaróz a „give me”-ben tudom
Törbetetlen virgácsommal ellazsnakoltam volna legszívtelenebb
Lefgeszeesebb fenekű krampuszlánykámát à la Kormos-Cormiex*

Köllő Csongor
Üzenet Balla Zsófiának

*Mert ha én én vagyok
s te vagy te, s te
nem én s én nem
te, s mi nem egy
s az egy nem
minden, ha a
minden nem tart
örökké, s ha az
örökkévalóság nem
teremt világot, ha
az új világ nem
lesz tökéletes, s a
tökéletesség nem
szüli az új ember-
párt, Ént s Téged,
Egyet, Mindent,
Örökké tartót, Újat
és Hibátlant,*

*akkor bagyjál,
akkor inkább
pusztuljunk százszor,
mint élünk egyszer,
akkor ne vegyük
magunkra senki bűnét
sem erényét, a követ
se hajítsuk, csak a
magunk irányába,
a tavaszi rózsabokor
illatos szirmait bagyjuk
szépen elhervadni és
a színpompában játszó
szivárványt se tekintsük
magunkénak, akkor
mindenki menjen a
maga útján, a maga
pléhkeresztjével,
akkor „mit beszélünk
itt mi ketten?”*

Szerelem

*egy éles mozdulattal
törted el a poharakat
aztán a tányérok jöttek
sorra míg egy sem
maradt írmagnak,
végül feltépted az
ajtót és végleg
kivonultál az esőbe
abol a kiállításod csak
a vetőgép hangját nem
tudta elnyomni de
minden mást igen
és mindenki más le-
nyűgözve nézett, míg
rá nem jöttek, hogy
nekik is van végzetük
ez lévén a sikoltozó nő
a világ közepén ahonnan
elindul majd a pusztulás
de csak amolyan szépen,
rózsaillatúan.*

Jahoda Sándor

Elégedettség

*A művész az utolsó
ecsetvonások után
darabokra szaggatta a modellt.
Majd megcsókolta
vásznán a Nőt,
s ezt suttogta fülébe:
„Köszönöm, Edes,
a türelmedet...”*

Ayhan Ey Gökhan
2004. április 9.

*Kávémba hullt bold
koffeinfény
likőrös éjszaka szemerkél
inged nyitva
érintésed illata száll.*

Sóhaj

*Közeledésed, mint
lepketánc, az
éjszakában pihen.
A mosoly elnyílt
a szádon.
Kezdenek szívedhez
térdelni a fák.*

Reménykép

*a víz bőrét
lebúzza a csónak
a téllé vedlett ősz
bangos színfoltjai
formát adnak
az esti randevúnak
a csónakozás cezanne-i.*

Hit

*Piros angyal térdepel
szobád ajtaja és
érintésed közé,
szemében futóhomok a félelem,
mozdulatonként egy-egy vallomás,
s talán ezért érzem,
soha nem érem utol
benned az Istent.*

Muszka Sándor

Bármit

*Hölgyem helyettem
Verset ha írna
Megbívnám magát
Sörre egy rumra*

*S míg én teng-lengek
Netán berúgna
Hánytatnám magát
S vonva karomba*

*Vinném az ágyig
S míg én rubáit
Mondhatna bármit
Szépen le mind*

*Tépem magáról
Írhatná versem
Próbálva rímet
Újra s megint.*

Izett

*Szóljon e dal hát
Terólad Ivett
Ki tárcámból oly sok
Százast kivett*

*S egy hajnalon
Az ajtón kiment
Hagyva rám herpeszt
Kankót s izent*

*„Kérem emlékül
őrizze meg
jó volt magával
tiszt. Ivett.”*

Borbély András

Lányok

*szülőfalumban a lányok csak
Vasárnap szépek
akkor is mint kopott szentképeken
rozsdaszurkos a szemöldökük
hajzatuk mint a búzadara
halk suttogásuk parány
kutyaugatás
valaha kedveltem őket
és kívántam pibeborzos
ágyékukat*

*szülőfalumban sok gyönyörű lány van
Vasárnapra mindig átöltözködnek
tán tükrük is van
s úgy biggyeszkednek előtte
mint az aranyverebek
egy fürtös hátsóudvarban*

*szülőfalumban a lányok
talán már mondtam
mint szédült pónilovak az állatkertben
ahogy sétáltatják a
nagyképű gyerekeket
talán egyszer beállok bohócnak
és megtanítom őket kötélén
táncolni*